

سەر رنجیگ له سەر بزووتنه وه ی سۆسیالیستی کوردستان و پێشنیاریک

سه مه د موحه مه ده ئه مین

ئه گه ره بزووتنه وه جۆراوجۆره کان و جیگا و کاریگه ریان له سه رکۆمه لگای کوردستان و وردبینه وه ده بینین بزووتنه وه کانی راست به ته واوی مه یداندارن و

هه ریه که یان پرۆژه و ئه لته رناتیقی سیاسی خۆی بۆ داها توی کۆمه لگا ده خاته روو، کاری حیزبی و سیاسی و راگه یاندرن و جه ماوه ری کاریگه ربۆبه سه رکه وتن گه یاندرن و له ئه نجامی کۆتایی دا جیگه رکردنی میتۆدی سیاسی و به رنامه یی خۆی له ده زگا کانی حوکمرانی دا ده کات، بۆ ئه م مه به سه ته هه ر یه که یان له هه ولی دروستکردنی هاوپه یمانی له گه ل حیزب و لایه نه کانی تر دان و هیززی خۆیان یه ک ده خه ن بۆ مسۆگه رکردنی سه رکه وتنیان له کیشمه کیشه سیاسی و کۆمه لایه تیه کاند او گرتنه ده ستی دام و ده زگای ده سه لات و حکومه ت، لیره شه وه ده ست به سه را گرتن و مۆنۆپۆلکردنی سه رو هت و سامانی کۆمه لگا و به کاره یانی به شی زۆری بۆ مه رامه سیاسی و حیزبییه کانی خۆیان و دارو ده سه ته و لێ پرسی راوه حیزبی و حکومه یه کانیان و فراوان کردنه وه ی نفوزی حیزب و بزووتنه وه کانیان و له هه مان کاتدا پاراستنی به رژه وه ندی سه رمایه داران و هه لم رێگایه وه زامن کردنی ده سه لاتیان بۆ داها توییه کی دوورتر، راست ئیستابه یی کۆسپ و رێگه رێگای حوکم و ده سه لاتی گرتۆته پیش خۆی، له به رانه ردا بزووتنه وه ی چه پ و سۆسیالیستی له کیشمه کیش له گه ل راست دا ده وری میتۆدی و خه باتکارانه ی خۆی و هه ک پێویسته نابینیت، ئه م بزووتنه وه ده رگه رێی کۆمه لیک کیشه و قه یرانی فکری، سیاسی، رێکخراوه یی یه و سه ره ئه نجام ئه و کیشه و قه یرانه بوونه ته سه رچاوه ی بێ هیزبوون و که م کاریگه ری له سه ر کۆمه لگا و گۆره پانی سیاسی، له جیاتی یه کخستنی هیززی خۆی بۆ کیشمه کیشه چینایه تیه کانی له گه ل بزووتنه وه راسته کاندایه شیکی ئه و هیزه سه رگه رمی کیشه لاوه که ناو خۆییه کانی خۆی ده کات و زۆر جار یه ده که و یته زه لکاوی کی به رکیی دوژمنانه (تناحری) له ناو خۆیدا و خۆپیناسه کردن له به رانه ریه کتری و بێ ئیعتیارکردنی حیزب یان رێکراوه چه په که ی هاوشانی خۆی، ئه م بزووتنه وه یه نه هه یبه ت و سیمای له ناوه یبه ت و سیمای بزووتنه وه کانی تر داسه رکه ش و دیاره نه به رنامه و سیاسه ته که ی له کیشمه کیش له گه ل به رنامه و سیاسه ته راست ره وه کاندایه سه رنجی چین و توێژه هه ژاره کانی کۆمه لگای بۆ لای خۆی را کیشاوه، نه خاوه نی حیزب و رێکخراوی جه ماوه ری خه باتکار و به هیز و به نفوز و وه یدایه ت که ری جه ماوه رکه یه تی، نه توانیویه تی هیز و توانای به شه جۆراوجۆره کانی بزووتنه وه که ی خۆی کۆبکاته وه و شکل پێ بدات بۆ بوون به هیزیک له ناوه یزه کانی تر دا و سه ره ئه نجام له مه یدانی کیشمه کیشی سیاسی و کۆمه لایه تی له پاشه کشه ی به رده وام دایه و له گه ل قه یرانیکی خه ته رناک دا به ره و پوه.

ئه م وه زعه ی بزووتنه وه ی سۆسیالیستی بۆ هه رکه سیکی چه پ، سۆسیالیست، ئازادیخوازیش جیگه ی نیگه رانیه و بۆ ته هۆی بێ هیوا یه کی به رچاوه رپزه کانی دا، له م ده ورانه هه ستیار و چاره نووس سازه دا که کۆمه لگاسه ره نوێ ریک ده خریته وه و ده وه لته و دامه زراوه کانی داده مه زرینریته وه، کۆمه لگا به گشتی ته نانه ت به چین و توێژه هه ژاره کانی شه وه چاره نووسی خۆیان داوه ته ده ست حیزب و لایه نه راست ره و و کۆنه پارێزه کان، چه پ نه ک هه رجه ماوه ری کرێکاران و زه حمه تکیشانی له گه ل نیه به لکوله ماوه ی 15 سالی

من پېم وايه كيشه سهره كى بزوتنه وه كه له نه بوونى حيزى خاوهن بهرنامه و سياسه تى دروست و روشن و واقع بين دايه، ههل دان بو دست راگه يشتن به حيزى كى له و چه شنه بو هم ده ورانه ي بزوتنه وه سوسيا لى ستى پيوستيه كى حيا تيه و كه لى نى كى گهره ي بزوتنه وه كه پر ده كاته وه ، نه گهر

بمانه وى به شوين گيرانه وه ي ده وى خه باتكارانه ي بزوتنه وه كه وه ده بيت ريكر او و كادران و هلسورا وانى ساحيب نه زهرى سياسى بزوتنه وه ي

سوسيا لى ستى له هولى چرو پر دابن بو دروست كرنى حيزى خه باتكارى هه ژارنى كومه لگا و سوسيا لى سته كان، نه مه به شيكى چاره ي ده رچونه له م

وه زعيه ته به لام به شيكى بنه رته ي، هيچ حيزى كى سياسى ناتوانيت ته واوى بزوتنه وه كه له چوار چيوه ي خوى دا ريك بخات و كوتايى به پهرش و بلاوى بينيت بويه به شيكى ترى ريگا چاره كه ههل دانه بو دروست كرنى به رديه كى هيزو لايه نه چه پ و سوسيا لى سته كان له سر نامانجه هاوبه شه كانيان وه ك

نامرازى خه باتى هاوبه شيان بو دروست كرنى هيز هاوسه نكيه ك له كومه لگا دكه نفوزى بزوتنه وه راست ره و كو نه پاريزه كان كه م كاته وه، پر و ژه ي

سياسى هاوبه ش بومه سائيله گرنگه جو را و جو ره كانى سه ده مه كه بكاته سه ره و حه ي خه باتى بزوتنه وه كه به عينوانى بزوتنه وه يه كى كومه لايه تى خاوهن به ر ژه وه ندى هاوبه ش.

سه باره ت به حيزى سياسى من پېم وايه نه گهر خاوهنى هم تاييه ت مه نديانه بيت نه توانيت ده وى خه باتكارانه ي خوى له كومه ل دا بگيرى و سه رنجى چين و تويزه چه وسا وه كانى كومه ل بو لاي خوى را كيشى و سه ر نه نام هيدا يه ت كه رو پا يه ي خه بات و تيكوشانيان بيت بو ژيانى كى باش تر.

1- حيزى هه ژارنى كومه لگا بيت (كريكاران، جوتيارانى هه ژار، فه رمانبه ران ، كاسبكاران، قوتابيان) له پينا و نامانجه كانيان شيلگيرانه خه بات بكات و به ر ژه وه ند يه كانيان بپاريزى، خاوهنى بهرنامه و سياسه تى كى روشن و ساده بيت ، هم ناهنگ كرنى خه بات و تيكوشانى هم چين و تويزه كومه لايه تيه چه وسا وانه ي كومه لگا له حيز و ريكر او وه جه ما وه ريه كانى خويان دا، ئيمكانى دروست بوونى قوتبى كى سياسى و كومه لايه تى به هيزفه راهم ده كات، كه ده توانيت ها و كيشه

سياسى و كومه لايه تيه كان بگورى به قازانجى به ريه ي چه وسا وه كانى كومه لگا، له ميژه حيزى كى كومه لايه تى له و چه شنه جيگه ي خالى يه، سياسه ت و بهرنامه نا كومه لايه تيه كانى چه پى ئايدو لوژيگه ر به پاساوى سه ربه خوى چينى كريكار و حيزى سه ربه خوى كريكاران و سه ر نه نام تئوريزه كردن و ههل دان بو دابرانى كريكاران له تويزه چه وسا وه كانى ترى كومه ل نه بو كريكاران و نه بو چه پى ئايدو لوژيگه ريش هيچى لى په يدا نه بو، نه م سياسه ته ش

به ده وى خوى زه ربه ي له بزوتنه وه ي سياسى سوسيا لى ستى دا و ده ردى فيرقه گه ريه تى له چه پدا قو لتر كرده وه به زه رهرى بزوتنه وه ي سوسيا لى ستى

وچینی کریکاریش ته و او بوو، هرچه نده کریکاران نه که وتنه گهله ئه م رهوته له گهله ئه وهش دا کاریگه ری خرابی به جی هیشت له سه رئاستی سیاسی.

2. حیزیبکی سؤسیالیستی له پیناو بهرقه راری دادپهروه ری کومه لایه تی داخه بات بکات وتی بکوش، دادپهروه ری کومه لایه تی به واتای یه کسان کردنی جیگا و شوینی ئابووری و کومه لایه تی و حقوقی تاکه کانی کومه ل (سؤسیالیزم) له ئیستاشدا خه بات بکات بؤدروست کردنی کومه لگایه کی مه ده نی و سؤسیال

خه بات بکات بؤرپه فؤرمه سیاسی و ئابووری و کومه لایه تیه کان وه بیکاته به شیکی بنه ره تی به رنامه ی سیاسی خوی له م ده ورانه دا.

3. حیزیبکی له کومه لگا و په یوه ندی ناوخوییه کانی دا دیموکرات و کراوه بیت، سؤسیالیزم و بیبری سؤسیالیستی له گهله زۆربه ی پرهنسیبه دیموکراتیه کان ته بایه (هه لئزاردنی ئازادانه چ له کومه لگا دا وچ له ناوخوی حیزبدا، ئازادی راده ربرین و چاپه مه نی و به یان و عه قیده ، ئازادی سیاسی و پیکهینانی حیزب و کومه له و ورپیکه روه و جؤرا و جؤره کانی سیاسی و جه ماوه ری، هه مه چه شنه یی سیاسی له داموده زگاده وله تیه کان دا، ئازادیه شه خسیه کانی تاکه کانی کومه ل

له ژبانی تایبه تی خویاندا.. هتد) سؤسیالیزم له حاله تی سه رکه وتن و حوکمرانی دا دیموکراسی له به یین نابات به لکوگه شه ی پی ده دات لایه نه پۆزه تیغه کانی ده پاریزی لایه نه نیگه تیغه کانی ده گوری به جۆریک له خزمه تی ته وای ئینسانه کان دا بیت، بۆنموونه ئازادی مولکایه تی له سؤسیالیزم داسنورداره ، لایه نیکی سلبی و ناره وایی دیموکراتیه تی ئه م سه رده مه بی سنووری هه قی مولکایه تیه به راده یه ک که سیک یان چه ند که سیک ده توان به شی زۆری سه روه تی کومه لگا مۆنۆپۆل بکه ن که زۆر جار سه رمایه کانیان له سه رمایه ی وولات زیاتر ده بیت له لایه کی تره و جه ماوه ریکی به رین له کومه لگا دا

ژیانیکی لایه ق به ئینسانیان نیه ، جیاوازی سؤسیالیزم له گهله دیموکراتی ئه م سه رده مه له م خاله دا زۆر چر ده بیته وه و دژن، بۆگه یشتن به کومه لیکی

سؤسیالیستی یان کومه لگای ئازادویه کسان دیموکراسی و به دیموکراسی کردنی کومه لگا و ده ولت پیش مه رج ورپگای ئه و ئامانجه یه به تایبه تی له وولاتانی سه رمایه داری نا دیموکراتی دا، به بروای من سؤسیالیزم به بی دیموکراسی نایه ته بوون و دیموکراسیش به بی سؤسیالیزم به وپه ری کاملی

خوی ناگات، داته کاندنی بزوتنه وه ی سؤسیالیستی له هه مووبه ها دیموکراتیه کان و ناساندنی دیموکراسی وه ک بیرو باوه ری چینی سه رمایه دار له لایه ن

چه پی ئایدۆلۆژیکه ره وه و لکاندن سیفه تی دیکتاتوری و توتالیتاری به ته ویلی بزوتنه وه ی سؤسیالیستی زه ربه یه کی گه وره بووله م بزوتنه وه یه ، ئه و

حیزه ده بی جاریکی تره و به ها سیاسی و کومه لایه تیه کان به ووردی پیناسه بکاته وه و پیناندا بچیته وه.

4. حزبیک تیروانین وهه لوئیستی نویی له بهرانبهر مهکته به فکری و سیاسیه کانی بزووتنه وهی سؤسیالیستی جیهانی هه بیته، له هه موومه کته به فکری و سیاسیه کانی بزووتنه وهی سؤسیالیستی جیهانی سوودوه ده گری وئه سله (درووسته کانی) مارکس، ئهنگلس، لینین، ترۆتسکی، بلیخانوف، پوزالو کسمبۆرگ، ماوتسی تۆنگ.. هتد) به دهسته وه ده گری و کاری پین دهکات، وه تیزه نادر ووسته کانیان و لایه نه سلویه کانیان ره خنه لی ده گری و خوی لی جیاده کاته وه، بزووتنه وهی سؤسیالیستی بزووتنه وهیه کی کومه لایه تی و جیهانیه هیچ که سییک و سه رکرده یه ک خاوه نی ئه م بزووتنه وه نیه، ناوانی بزووتنه وه که به

ماکسیزم، لینینیزم، ترۆتیسکیزم، ماویزم.. هتد نادر ووست وهه له بو، ئه وانه هر یه که یان سه رکرده و بیرکه ره وهی (مفکر) به شیک و مؤدیلیکی دیاریکراوی

بزووتنه وه که بوون له کاتیکی دیاریکراوی میژووی و هه ل و مه رجیکی تایبته دا، له گه ل ئه وهی هر یه که یان به شیوازیکی بزووتنه وه که ی دهوله مه ندرکدوه

وخزمته کردوه له هه مان کاتدا هیچ یه کیکیان به ده رنه بوون له هه له وتیزی نادر ووست، ئه مه به جیاله وهی به شیکی تیزه سیاسی و فکریه کانی هر یه که یان بو

ده ورائیک و شوینیکی دیاریکراوی دنیا دروست بووه و ئیستا یان به سه رچوون و کون بوون یان بو هه مووولاتانی دنیا ده ست ناده ن و گونجاو نین، ئه م

حیزبه تیروانینی مه زه ابیانه بو بیروبا وهی سؤسیالیستی و پیروژ نیشان دانی هر یه کی که له و سه رکرده سیاسی و فکریانه ی له سه ره وه ناوم بردن و په پره وی

کویرانه ی تیزه کانیان به تووندی ره خنه لی ده گری و خوی لی جیاده کاته وه.

5. بپروای به به شداری کردن له په ره له مان و دهوله ت و به هه مه چه شنیه ی سیاسی و حیزبی (تعددی) له حوکومه ت و دامه زراوه کانی دهوله ت داهه بیته و له هه ولی پراکتیزه کردنی به رنامه سیاسی و کومه لایه تی یه کانی دا بیته له م که ناله وه وه ک که نالیکی گرنگ له که ناله کانی خه بات و تیکۆشانی سؤسیالیستی، به تایبه تی

له په یوه ند به به رنامه چاکسازیه کانی (پیفۆرم) دا، دژی داسه پاندنی ده سه لاتی تاکه حیزب و دیکتاتوری و تۆتالیتاری (شمولی) بیته، خه بات بکات بۆ دامه زراندن و

جیگیر کردنی حوکومه تی قانونی مه دهنی و سکۆلار و جیا کردنه وهی ده سه لاته کان (یاسا دانان، حوکومه ت، دادگا).

6. حیزبیکی عیلمانی (لایک) بیته خه بات بکات بو جیا کردنه وهی دین له دهوله ت و په ره ده و فیتر کردن، له هه مان کاتدا ئازادی تاکه کانی کومه ل بو هه بوونی دینی

خوازاوی خویان یان نه بوونی دین بپاریزی، خه بات بکات بو یه کسانی راسته قینه ی ژنان له به رانبه رپیاواندا و له به رانبه ر په سم و یاسای کۆنه په رستانه ی

دژی ژنان ویه کسانى خوازى به تووندی بوهستیتته وهوخهبات بکات،خهبات بکات له دژی بیروبواهری
پاسیستی وشوقینستی نه ته وهی و مه زهه بی و په گه زی.

7. حیزبیک که چوارچیهی خهبات وهه لسوورانی سیاسی سه ره کی له کومه لگای کوردستاندا بیت ،له هه مان
کات دا په یوه ندی به هیزی خه باتکارانه ی له گه ل

حیزبه سوسیالیست وچه پ وپیشکه وتن خوازه کانی تری کوردستان و عیراق وجیهان هه بیت،خهبات بکات بو
چاره سه رکردن و کوتایی هینان به چه وسانه وه

ی نه ته وایه تی (میلی) له سه رخه لکی کوردستان وهه موچه وسانه وهه اوچه شنه کانی تر،ئه مه یه کیک له
خه سه له ته سیاسی وپره نسبییه سه ره کییه کان وبنه ره تیه کانی بیت،به رزکردنه وهی دروشمی گپزانه وهی مافی
زهوت کراوی گه لی کوردستان بودیاریکردنی چاره نووسی خو ی له ریفرا ندۆمیکی گشتی و

ئازادا وه سه ره نه نجام بریاری خه لکی کوردستان ریژی لی بگیری له لایه ن ناوه ندنه نیوده وه له تی و ناوخوی
یه کانی ده سه لاته وه و بکریته مه حه کی برانه وهی کیشه که چ به جیا بوونه وه دامه زرانندی ده وه له تی سه ره به خو ی
کوردستان یان مانه وهی ئازادانه له ناو عیراق دا،ئه م حیزبه جیا بوونه وهو دامه زرانندی ده وه له تی سه ره به خو ی
کوردستان بانگیشه بکات،ئه م بر وایه له جومله ی بر واسه ره کی و ستراتیجیه کانی بیت نه ک وه ک باوه ریکی
تاکتیکی و مه رحه لی قابیلی

گوران،ئه مه ریگای چاره سه ری بنه ره تی وهه میشه یی کیشه که یه،هه تا ئه وکاته ی زه مینه بابته تیه کانی ئه م
سه ره به خو ییه فه راهه م نه بوه ورپیگری زوری له پیشه ئه م حیزبه دیفاع و پشتگیری له ریگا چاره ی فیدرالی بکات
وه ک ریگا چاره ی گونجاو بو ئه م ده ورانه دیاری کراوه.

8/5/2005